

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG VUI CHƠI CỦA TRẺ MẪU GIÁO CHO SINH VIÊN CAO ĐẲNG NGÀNH GIÁO DỤC MẦM NON TRƯỜNG CAO ĐẲNG LAI CHÂU

Trần Xuân Hoàng
Khoa Sư phạm, Trường Cao đẳng Lai Châu

Tóm tắt: Bài viết "Phát triển kỹ năng tổ chức hoạt động chơi cho sinh viên giáo dục mầm non tại Trường Cao đẳng Lai Châu" nhằm nâng cao kỹ năng tổ chức hoạt động chơi cho sinh viên, đáp ứng tiêu chuẩn tốt nghiệp và yêu cầu nghề nghiệp. Bài viết nhấn mạnh tầm quan trọng của hoạt động chơi trong sự phát triển toàn diện của trẻ em, vai trò của giáo viên, và các phương pháp phát triển kỹ năng tổ chức cho sinh viên, như thực hành, học tập trải nghiệm và tham gia thực tế. Ngoài ra, bài viết cũng thảo luận về những thách thức và đề xuất giải pháp cho việc thiết kế chương trình giảng dạy và các bài tập thực hành nhằm chuẩn bị cho sinh viên cho vai trò tương lai của họ như những nhà giáo dục mầm non.

Từ khóa: Năng lực, hoạt động chơi, sinh viên, giáo dục mầm non...

DEVELOPING THE ABILITY TO ORGANIZE PLAY ACTIVITIES FOR PRESCHOOL CHILDREN FOR COLLEGE STUDENTS IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION AT LAI CHAU COLLEGE

Tran Xuan Hoang
Faculty of Education, Lai Chau College

Abstract: The article "Developing Play Activity Organization Skills for Preschool Education Students at Lai Chau College" aims to enhance students' skills in organizing play activities, meeting graduation standards and professional requirements. It emphasizes the importance of play in the comprehensive development of children, the role of teachers, and methods to develop organizational skills for students, such as practice, experiential learning, and real-world engagement. Additionally, the article discusses challenges and proposes solutions for designing curriculum and practical exercises to prepare students for their future roles as preschool educators.

Keywords: Capacity, play activities, students, early childhood education...

Nhận bài: 23/10/2024

Phản biện: 13/11/2024

Duyệt đăng: 16/11/2024

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục mầm non đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành nhân cách ban đầu của trẻ, trong đó hoạt động vui chơi (HĐVC) là một yếu tố chủ đạo giúp phát triển toàn diện thể chất, kỹ năng xã hội và tư duy của trẻ. Để đạt được hiệu quả, năng lực tổ chức HĐVC của GVMN là điều thiết yếu, nhưng hiện nay vẫn còn nhiều hạn chế trong công tác đào tạo. Chương trình đào tạo ở các trường cao đẳng ngành GDMN chưa thực sự đáp ứng yêu cầu đổi mới, gây ảnh hưởng đến năng lực tổ chức HĐVC của SV. Do đó, cần có những nghiên cứu thực tiễn và biện pháp cụ thể để phát triển năng lực này, nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế trong GDMN. Xuất phát từ cơ sở đó, tác giả đã lựa chọn nghiên cứu "Phát triển năng lực tổ chức HĐVC

của trẻ mẫu giáo cho sinh viên cao đẳng ngành GDMN trường Cao đẳng Lai Châu" để góp phần nâng cao chất lượng đào tạo GVMN.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Tầm quan trọng của hoạt động vui chơi đối với trẻ mẫu giáo

HĐVC đóng vai trò thiết yếu trong phát triển toàn diện của trẻ, không chỉ là hình thức giải trí mà còn giúp trẻ khám phá, học hỏi và rèn luyện các kỹ năng xã hội, trí tuệ và thể chất. Vui chơi cho trẻ cơ hội giao tiếp, hợp tác, chia sẻ và giải quyết xung đột, từ đó hòa nhập tốt hơn vào cộng đồng. Tham gia các trò chơi tư duy và vận động cũng giúp trẻ phát triển khả năng lập luận, trí nhớ, tập trung và rèn luyện thể chất. Vì vậy, hoạt động vui chơi là một phần không thể thiếu trong sự phát

triển của trẻ mầm non, và giáo viên cần tổ chức các hoạt động này để hỗ trợ tối ưu cho sự phát triển của trẻ.

Giáo viên mầm non đóng vai trò then chốt trong việc tổ chức các hoạt động vui chơi mang tính giáo dục và khuyến khích sự sáng tạo của trẻ. Họ không chỉ là người giám sát, mà còn là người dẫn dắt, định hướng cho trẻ khám phá thế giới xung quanh thông qua các trò chơi bổ ích. Bằng cách lựa chọn những hoạt động phù hợp với lứa tuổi, giáo viên có thể giúp trẻ phát triển kỹ năng xã hội, trí tuệ và thể chất một cách toàn diện. Các trò chơi được thiết kế bởi giáo viên sẽ lồng ghép kiến thức về toán, ngôn ngữ, khoa học, hay văn hóa, giúp trẻ học mà chơi, chơi mà học, từ đó phát triển tư duy một cách tự nhiên. Bên cạnh đó, giáo viên còn khuyến khích trẻ tự do sáng tạo, thử nghiệm những ý tưởng mới và tự tin thể hiện bản thân thông qua các hoạt động nhóm hoặc trò chơi nhập vai. Việc tạo ra một môi trường vui chơi an toàn, linh hoạt và giàu tính tương tác là yếu tố quan trọng để giáo viên mầm non khuyến khích trẻ tham gia tích cực và phát huy tối đa tiềm năng của mình ngay từ những năm đầu đời.

2.2. Năng lực tổ chức hoạt động vui chơi của sinh viên

Năng lực tổ chức HĐVC là khả năng lập kế hoạch, thiết kế và triển khai các HĐVC sao cho phù hợp với độ tuổi, sở thích và nhu cầu phát triển của trẻ, đồng thời tạo ra môi trường khuyến khích học hỏi và sáng tạo. Để có năng lực này, người tổ chức cần sở hữu một số kỹ năng quan trọng. Trước hết là kỹ năng lập kế hoạch, giúp SV xác định mục tiêu giáo dục và chuẩn bị các hoạt động một cách khoa học, đảm bảo mọi yếu tố như thời gian, không gian và tài liệu đều được chuẩn bị sẵn sàng. Tiếp theo, kỹ năng sáng tạo là cần thiết để thiết kế các trò chơi hấp dẫn và đổi mới, giữ được hứng thú và sự tham gia tích cực từ trẻ. Kỹ năng giao tiếp cũng là yếu tố thiết yếu giúp giáo viên hướng dẫn, động viên và tạo sự kết nối với trẻ, giúp trẻ hiểu rõ nhiệm vụ trong trò chơi và biết cách tương tác với bạn bè. Ngoài ra, kỹ năng quan sát và đánh giá là cần thiết để theo dõi phản ứng, mức độ tham gia của trẻ trong các hoạt động, từ đó điều chỉnh các yếu tố trò chơi sao cho phù hợp với khả năng và nhu cầu của từng em.

Trang bị kỹ năng tổ chức HĐVC cho SV ngành GDMN mang lại nhiều lợi ích quan trọng, giúp họ

đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp và phát triển chuyên môn một cách hiệu quả. Kỹ năng tổ chức không chỉ giúp SV tự tin hơn trong việc lập kế hoạch và triển khai các hoạt động cho trẻ, mà còn giúp họ hiểu rõ cách tạo ra môi trường vui chơi an toàn, bổ ích và thúc đẩy sự phát triển toàn diện của trẻ. Khi có kỹ năng này, SV sẽ dễ dàng áp dụng kiến thức vào thực tế, xây dựng các hoạt động đáp ứng nhu cầu học hỏi và sáng tạo của trẻ, từ đó nâng cao chất lượng giáo dục. Hơn nữa, kỹ năng tổ chức còn là nền tảng cho việc phát triển các kỹ năng mềm khác như giao tiếp, lãnh đạo, làm việc nhóm và giải quyết vấn đề -những yếu tố quan trọng để SV có thể phát triển chuyên môn và thích ứng với các yêu cầu nghề nghiệp trong môi trường GDMN đầy năng động và thách thức. Bằng cách làm chủ kỹ năng này, SV không chỉ chuẩn bị tốt hơn cho vai trò giáo viên mầm non mà còn có cơ hội phát triển bản thân, đóng góp tích cực cho cộng đồng và nâng cao chất lượng GDMN.

2.3. Phương pháp phát triển năng lực tổ chức cho sinh viên

Chức các buổi thực hành, trong đó SV tham gia trực tiếp vào việc tổ chức các hoạt động vui chơi mẫu ngay tại lớp học. Qua đó, SV có cơ hội làm quen với quy trình tổ chức, quản lý và điều chỉnh HĐVC như trong môi trường thực tế. Những buổi thực hành này giúp SV không chỉ áp dụng kiến thức lý thuyết mà còn phát triển kỹ năng giao tiếp, quản lý thời gian và xử lý tình huống, từ đó chuẩn bị tốt hơn cho công việc thực tế sau khi tốt nghiệp.

Mời các chuyên gia trong lĩnh vực GDMN đến hướng dẫn SV về kỹ thuật và kỹ năng tổ chức HĐVC. Qua sự chia sẻ kinh nghiệm và hướng dẫn từ chuyên gia, SV được tiếp cận với những phương pháp và kỹ năng thực tiễn, từ cách lập kế hoạch đến việc tạo không gian và quản lý hoạt động vui chơi cho trẻ. Điều này không chỉ nâng cao hiểu biết chuyên môn của SV mà còn giúp họ có cái nhìn thực tế hơn về công việc, tạo nền tảng vững chắc để phát triển năng lực tổ chức trong môi trường mầm non.

SV được tạo điều kiện tham gia trực tiếp vào các buổi vui chơi tại các trường mầm non, qua đó có cơ hội quan sát cách tổ chức, quản lý và tương tác với trẻ trong môi trường thực tế. Qua việc quan sát và học hỏi từ các giáo viên có kinh nghiệm, SV sẽ hiểu rõ hơn về cách thực hiện các HĐVC sao cho hiệu quả và phù hợp với nhu cầu

của trẻ, đồng thời rèn luyện kỹ năng phản xạ và ứng phó với các tình huống thực tiễn trong giáo dục mầm non.

2.4. Các thách thức

Thách thức trong phát triển năng lực tổ chức HĐVC cho trẻ mẫu giáo của SV ngành GDMN tại trường Cao đẳng Lai Châu bao gồm một số khó khăn chính. Thứ nhất, điều kiện cơ sở vật chất và trang thiết bị phục vụ cho hoạt động thực hành còn hạn chế, gây khó khăn cho việc tổ chức các buổi thực hành đầy đủ và đa dạng. Thứ hai, SV thiếu kinh nghiệm thực tế, dẫn đến việc gặp khó khăn trong việc áp dụng lý thuyết vào thực tiễn và quản lý các tình huống bất ngờ xảy ra khi tổ chức HĐVC cho trẻ. Ngoài ra, nguồn tài liệu tham khảo và tài nguyên học liệu cũng còn ít phong phú, ảnh hưởng đến quá trình tự học và phát triển kỹ năng của SV. Cuối cùng, một số SV chưa có động lực học tập mạnh mẽ và thiếu tự tin trong các hoạt động thực hành, làm giảm hiệu quả của quá trình rèn luyện kỹ năng tổ chức HĐVC.

2.5. Các giải pháp

Giải pháp 1: Xây dựng quy trình phát triển năng lực tổ chức hoạt động vui chơi cho sinh viên cao đẳng ngành GDMN

Quy trình phát triển năng lực tổ chức HĐVC cho SV ngành GDMN bao gồm các bước giúp SV đạt kỹ năng tổ chức HĐVC một cách thành thạo, đáp ứng yêu cầu chuẩn đầu ra. Quy trình này được thực hiện qua các hoạt động thực hành, thực tập tại trường và cơ sở GDMN, gồm các bước sau:

- Xác định cụ thể các kỹ năng tổ chức HĐVC cần thiết cho SV.
- Tìm hiểu nhu cầu phát triển kỹ năng tổ chức HĐVC của SV.
- Đặt ra mục tiêu và phạm vi phát triển năng lực tổ chức.
- Xây dựng nội dung phù hợp để phát triển năng lực tổ chức.
- Xây dựng kế hoạch cụ thể, phân bổ thời gian cho từng nội dung.
- SV thực hiện các nội dung dưới sự hướng dẫn và giám sát của giảng viên, kết hợp thực hành tại các cơ sở mầm non.
- Kiểm tra, đánh giá qua sản phẩm học tập, thực hành và thực tập tại các trường mầm non; SV tự kiểm tra và báo cáo tiến độ của mình.

Giải pháp 2: Thiết kế chương trình dạy học

học phân Tổ chức HĐVC cho trẻ mầm non theo định hướng phát triển năng lực cho SV cao đẳng ngành GDMN

Thiết kế chương trình học phân "Tổ chức hoạt động vui chơi cho trẻ mầm non" theo định hướng phát triển năng lực nhằm giúp sinh viên ngành GDMN phát triển kiến thức và kỹ năng thực tiễn. Chương trình được xây dựng để khơi gợi tính tò mò, thúc đẩy SV chủ động tìm hiểu và thực hành, thay vì chỉ tiếp thu lý thuyết. Giảng viên sẽ sử dụng phương pháp giảng dạy hiện đại, khuyến khích SV tích cực tham gia và vận dụng kiến thức vào thực tế, đáp ứng chuẩn kiến thức và kỹ năng của học phân, yêu cầu nghề nghiệp tương lai và nhu cầu phát triển cá nhân.

Năng lực của sinh viên được phân cấp thành ba mức:

Mức 1: Sinh viên nắm kiến thức cơ bản, có thể thực hiện các nhiệm vụ tổ chức đơn giản dưới sự hướng dẫn.

Mức 2: Sinh viên có thể tự tổ chức và ứng phó với tình huống đa dạng, bao gồm các tình huống không chuẩn bị trước.

Mức 3: Sinh viên vận dụng kỹ năng một cách độc lập, linh hoạt và sáng tạo để giải quyết hiệu quả các tình huống phức tạp trong thực tế.

Giải pháp 3: Thiết kế hệ thống bài tập thực hành phát triển năng lực tổ chức HĐVC cho SV cao đẳng ngành GDMN

Thiết kế hệ thống bài tập thực hành phát triển năng lực tổ chức HĐVC cho SV ngành GDMN nhằm giúp SV rèn luyện và nâng cao kỹ năng tổ chức HĐVC cho trẻ mầm non. Hệ thống bài tập này bao gồm các dạng bài tập đa dạng từ cơ bản đến nâng cao, mô phỏng thực tế, giúp SV hình thành và phát triển kỹ năng lập kế hoạch, sáng tạo và ứng phó linh hoạt trong các tình huống thực tiễn.

Bài tập thực hành sẽ tập trung vào các kỹ năng chính như: SV xây dựng kế hoạch chi tiết cho các hoạt động phù hợp lứa tuổi, mục tiêu giáo dục. SV được yêu cầu tạo ra các trò chơi sáng tạo, giúp phát triển kỹ năng xã hội, trí tuệ và thể chất của trẻ. SV tham gia vào việc tổ chức thực tế tại các cơ sở mầm non và tự đánh giá kỹ năng tổ chức của bản thân. Các bài tập đưa ra tình huống đa dạng, yêu cầu SV giải quyết vấn đề khi có thay đổi bất ngờ trong hoạt động vui chơi.

III. KẾT LUẬN

Tóm lại, phát triển năng lực tổ chức HĐVC cho SV ngành GDMN tại Trường Cao đẳng Lai Châu là một bước đi cần thiết và quan trọng, giúp SV không chỉ nắm vững kiến thức lý thuyết mà còn rèn luyện kỹ năng thực tiễn, đáp ứng yêu cầu nghề nghiệp. Thông qua việc xây dựng quy trình phát triển, thiết kế chương trình học và hệ thống bài tập thực hành, SV có cơ hội học hỏi, trải nghiệm

thực tế và hoàn thiện năng lực tổ chức HĐVC cho trẻ mẫu giáo. Việc này không chỉ nâng cao chất lượng đào tạo của nhà trường mà còn góp phần vào sự phát triển toàn diện của trẻ em - những mầm non tương lai. Chính sự đầu tư vào kỹ năng tổ chức cho SV sẽ là nền tảng quan trọng để họ trở thành những GVMN chuyên nghiệp, đầy sáng tạo và nhiệt huyết, mang lại môi trường học tập tích cực, bổ ích cho trẻ em.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Nguyễn Thị Thu Hà (2021). *"Phát triển năng lực tổ chức hoạt động vui chơi cho trẻ mẫu giáo trong chương trình đào tạo ngành giáo dục mầm non."* Tạp chí Khoa học Giáo dục, Số 8, tr. 45-52.
- Lê Thị Hồng (2019). *"Hoạt động vui chơi trong giáo dục mầm non: Lý luận và thực tiễn."* Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.
- Trần Thị Ngọc Ánh (2018). *"Vai trò của hoạt động vui chơi trong sự phát triển toàn diện của trẻ mầm non."* Tạp chí Giáo dục Mầm non, Số 5, tr. 10-17.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2020). *"Chương trình giáo dục mầm non."*
- Nguyễn Xuân Khang và Lê Thị Phương (2022). *"Giáo trình Giáo dục mầm non."* Nhà xuất bản Đại học Sư phạm.